

عنوان مقاله:

ارزیابی مقاومت لاین های امیدبخش گندم نسبت به خسارت سن (*Eurygaster integriceps*) در شرایط آب و هوایی نیشابور

محل انتشار:

فصلنامه حفاظت گیاهان، دوره 38، شماره 2 (سال: 1403)

تعداد صفحات اصل مقاله: 17

نویسندگان:

شهاب جهانداری - گروه آگروتکنولوژی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه فردوسی مشهد، مشهد، ایران

قربانعلی اسدی - گروه آگروتکنولوژی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه فردوسی مشهد، مشهد، ایران

سرور خرم دل - گروه آگروتکنولوژی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه فردوسی مشهد، مشهد، ایران

داود رودی - مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی خراسان رضوی، مشهد، مشهد، ایران

خلاصه مقاله:

سن گندم یکی از مهم ترین آفات در مزارع غلات بوده که سالانه خسارت کیفی و کمی جبران ناپذیری به گندم و جو وارد می کند. این پژوهش به منظور بررسی مقاومت ۲۰ لاین امیدبخش گندم نسبت به آفت سن، در قالب طرح بلوک های کامل تصادفی با سه تکرار در ایستگاه تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی شهرستان نیشابور در سال زراعی ۱۴۰۲-۱۴۰۱ انجام شد. تیمارها شامل ۱۸ لاین بهاره گندم حاصل برنامه های به نژادی موسسه تحقیقات اصلاح و تهیه نهال و بذر و دو رقم امین و فرین به عنوان شاهد بودند. نتایج تجزیه واریانس آماری داده های آزمایش نشان داد که بین لاین های مورد مطالعه از نظر صفات مورد بررسی شامل تراکم پوره و حشرات کامل نسل جدید، درصد خسارت سن زدگی دانه، خسارت برگ، ارتفاع بوته، وزن هزار دانه، درصد گلوتن دانه، درصد نیتروژن دانه و عملکرد دانه گندم از نظر آماری تفاوت معنی داری وجود داشت. درصد خسارت سن زدگی دانه در رقم امین و لاین ۱۵ حداکثر و در رقم فرین و لاین های ۱۹ و ۱۰ حداقل مقدار بود. بیشترین خسارت برگ در لاین ۱۹ و کمترین در لاین ۶ مشاهده شد. لاین های ۱۵ و ۲۰ به ترتیب بیشترین و کمترین وزن هزار دانه را به خود اختصاص دادند. بیشترین درصد گلوتن مربوط به لاین ۱۵ بود و کمترین میزان به لاین ۹ اختصاص یافت. بیشترین درصد نیتروژن برای لاین ۱۵ و کمترین میزان برای رقم امین مشاهده شد. از نظر عملکرد دانه، لاین ۶ حداکثر و رقم امین و لاین ۲۰ حداقل میزان این صفت را داشتند. ارزیابی همبستگی بین صفات مورد مطالعه نشان داد که میزان خسارت برگ با عملکرد دانه همبستگی منفی و معنی داری داشت. ارتفاع بوته با عملکرد دانه، وزن ۱۰۰۰ دانه با درصد نیتروژن دانه، وزن ۱۰۰۰ دانه با درصد گلوتن دانه، عملکرد دانه با درصد گلوتن دانه، عملکرد دانه با درصد نیتروژن دانه و نیز درصد گلوتن دانه با درصد نیتروژن دانه همبستگی مثبت و معنی داری داشت. لاین ۶ با کمترین خسارت برگ و بیشترین درصد گلوتن و عملکرد دانه به عنوان متحمل لاین به سن و رقم امین با بیشترین میزان سن زدگی، کمترین درصد گلوتن، وزن هزار دانه و عملکرد دانه به عنوان لاین حساس به سن شناسایی شدند.

کلمات کلیدی:

تراکم پوره، حشره کامل زمستان گذرانی نموده، حشرات کامل نسل جدید، درصد خسارت سن زدگی دانه

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/2045853>

